KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 24.2.2009
KOM(2009) 96 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI

Odpowiedzi państw członkowskich na sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego za 2007 rok

{SEC(2009) 257 }

SPIS TREŚCI

1. Zakres sprawozdania 3

2 Streszczenie 3

3. Ogólne ustalenia z kontroli w ramach DAS za 2007 r. oraz ustalenia z kontroli w ramach DAS w obszarach zarządzania dzielonego 5

4. Działania podjęte w związku z błędami 7

5. Działania podjęte przez państwa członkowskie pod kątem zaradzenia niedociągnięciom w obszarach spójności i rolnictwa/zasobów naturalnych 8

6. Pomoc państwom członkowskim w poprawie zarządzania projektami finansowanymi przez ue 11

7 Wnioski 13

1. ZAKRES SPRAWOZDANIA

Europejski Trybunał Obrachunkowy, który jest zewnętrznym audytorem Unii Europejskiej, w sprawozdaniu rocznym przedstawia poświadczenie wiarygodności (DAS) rozliczeń, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw. Głównym celem DAS jest przedstawienie opinii z kontroli w zakresie poprawności księgowania dochodów i wydatków UE oraz zgodności ich pozyskiwania i wydatkowania z wszystkimi zobowiązaniami umownymi i prawnymi[1].

Niezwłocznie po przekazaniu sprawozdania rocznego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy, Komisja ma obowiązek powiadomić państwa członkowskie o szczegółach dotyczących zarządzania środkami, za które są one odpowiedzialne, a państwa członkowskie zobowiązane są udzielić odpowiedzi w terminie sześćdziesięciu dni[2]. W dniu 11 listopada 2008 r. Komisja należycie przekazała ustalenia i wezwała państwa członkowskie do wypełnienia trzyczęściowego kwestionariusza. Każde państwo członkowskie już wcześniej otrzymało dotyczące siebie ustalenia Trybunału oraz omówiło je z Trybunałem i z Komisją przed przyjęciem sprawozdania Trybunału. Niniejsze sprawozdanie Komisji (do którego dołączono dokument roboczy służb Komisji) do Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, Rady oraz Parlamentu Europejskiego, które zostanie przedstawione przed 28 lutego 2009 r., zawiera podsumowanie odpowiedzi państw członkowskich.

2 STRESZCZENIE

Sprawozdanie roczne Trybunału za 2007 r. jest ważne z dwóch powodów. Po pierwsze, Trybunał zmienił strukturę sprawozdania, która teraz bezpośrednio odpowiada nowym ramom finansowym. Po drugie, jest to ostatnie poświadczenie wiarygodności przedstawiane w czasie kadencji obecnej Komisji i Parlamentu.

W wynikach przedstawionych przez Trybunał widoczne stają się skutki starań Komisji na rzecz dalszej poprawy ram kontroli. Trybunał po raz pierwszy wydał opinię bez zastrzeżeń (pozytywną) na temat wiarygodności rozliczeń. Trybunał wydał również opinie bez zastrzeżeń na temat legalności i prawidłowości operacji w rozdziałach „Dochody, zobowiązania i płatności dotyczące spraw gospodarczych i finansowych" oraz „Wydatki administracyjne i inne". Trybunał zauważył, że systemy nadzoru i kontroli w tych obszarach funkcjonują w pełni skutecznie. Z kolei w odniesieniu do zarządzania dzielonego przeważają negatywne opinie Trybunału na temat legalności i prawidłowości operacji. Ponadto systemy nadzoru i kontroli w tych obszarach zostały uznane za częściowo sprawne. W odniesieniu do obszaru „Rolnictwo i zasoby naturalne" Trybunał doszedł do wniosku, że całość operacji leżących u podstaw wydatków w tym obszarze polityki obarczona jest istotnym poziomem błędów, jednak w odniesieniu do wydatków w ramach EFRG,

---

1 Europejski Trybunał Obrachunkowy – sprawozdanie roczne za 2007 r. Budżet UE – nota informacyjna s. 7

2 Rozporządzenie finansowe art. 143 ust. 6

stanowiących 85% wydatków na rolnictwo, poziom błędu utrzymuje się nieznacznie poniżej progu istotności. Zdaniem Trybunału obszar polityki spójności jest najsilniej obarczony błędem – koszty, które nie powinny były zostać zwrócone sięgają około 11% kwoty całkowitej. Najpoważniejsze niedociągnięcia wykryto w zakresie bieżącej kontroli prowadzonej przez instytucje zarządzające i płatnicze, a także w pracy organów kontroli. Warto zauważyć, że znakomita większość operacji skontrolowanych przez Trybunał dotyczy okresu programowania 2000-2006.

W listopadzie 2008 r., dzień po przedstawieniu sprawozdania rocznego, Komisja w należyty sposób powiadomiła każde państwo członkowskie o błędach wykrytych w wyniku kontroli Trybunału przeprowadzonych w poszczególnych krajach. Większość państw członkowskich udzieliło Komisji odpowiedzi w dopuszczalnym terminie oraz nadesłało wystarczająco szczegółowe informacje.

Trybunał klasyfikuje błędy jako „kwantyfikowalne" lub „niekwantyfikowalne". Państwa członkowskie odpowiadają za ponad 90% całkowitej liczby kwantyfikowalnych błędów w obszarze zarządzania dzielonego. W swoich odpowiedziach dotyczących działań podjętych w związku z wykryciem kwantyfikowalnych błędów, 15 z 17 zainteresowanych państw członkowskich udzieliło informacji na temat podjętych działań i przewidywanych skutków. Komisja będzie nadzorować te działania w ramach działań następczych związanych z wnioskami Trybunału.

Państwa członkowskie poproszono również o udzielenie odpowiedzi na sześć konkretnych pytań dotyczących rolnictwa i spójności. Jeżeli chodzi o rolnictwo, Trybunał wyraził zastrzeżenia co do wiarygodności płatności dokonywanych w ramach systemu płatności jednolitych (SPJ). Niemal wszystkie państwa członkowskie udzieliły odpowiedzi na to pytanie, zaznaczając, że wprowadzono szereg usprawnień. Pytania dotyczące spójności odnosiły się do poziomów zatrudnienia i przeszkolenia pracowników w instytucjach zarządzających i płatniczych. Kilka państw członkowskich wskazało w swoich odpowiedziach, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy do instytucji zarządzających i płatniczych przyjęto nowych pracowników. Ponad 70% państw członkowskich odpowiedziało, że pracownicy zarówno instytucji zarządzających, jak i płatniczych, zostali w ciągu ostatnich 12 miesięcy przeszkoleni w zakresie zarządzania finansami i kontroli.

Państwa członkowskie poproszono również o odpowiedź na dwa pytania ogólne. Pierwsze pytanie dotyczyło prowadzonych w maju i czerwcu 2008 r. między Komisją, niektórymi państwami członkowskimi oraz Trybunałem rozmów trójstronnych na temat poszczególnych wykrytych błędów. Sześć państw członkowskich oświadczyło, że brało udział w rozmowach trójstronnych, wyrażając zadowolenie z zainicjowania tego rodzaju spotkań.

W drugim pytaniu poproszono o wskazanie sposobu, w jaki Komisja mogłaby udoskonalić swoją funkcję nadzorczą w ramach zarządzania dzielonego. Najważniejsze usprawnienia, jakie zasugerowano, to: uproszczenie zasad i przepisów, udoskonalenie nadzoru i wskazówek w kwestiach dotyczących zamówień publicznych.

3. OGÓLNE USTALENIA Z KONTROLI W RAMACH DAS ZA 2007 R. ORAZ USTALENIA Z KONTROLI W RAMACH DAS W OBSZARACH ZARZĄDZANIA DZIELONEGO

W wynikach przedstawionych przez Trybunał widoczne stają się skutki starań Komisji na rzecz dalszej poprawy ram kontroli. Mimo że niektóre państwa członkowskie zauważyły tę tendencję, inne podkreślają, że jest to już 14. z rzędu rok, w którym Komisja nie jest w stanie uzyskać pozytywnego poświadczenia wiarygodności. W związku z powyższym zaproponowano ponowne rozważenie aktualnego podejścia DAS, przyjęto również zalecenie Trybunału, aby określić poziom dopuszczalnego ryzyka błędu, w celu zapewnienia równowagi między kosztami a korzyściami kontroli.

Opinia Trybunału z kontroli operacji leżących u podstaw rozliczeń była bardzo zbliżona do opinii przedstawionej w 2006 r. Mimo że szacowany poziom błędu wystąpił w dwóch obszarach polityki wchodzących uprzednio w zakres polityki wewnętrznej i działań zewnętrznych, nie wpłynęło to na ocenę ogólną. Trybunał wydał jednak opinię bez zastrzeżeń (pozytywną) na temat wiarygodności rozliczeń. Ponadto, Trybunał wydał opinie bez zastrzeżeń na temat legalności i prawidłowości operacji w niektórych obszarach, a mianowicie w obszarze dochodów, zobowiązań i płatności dotyczących spraw gospodarczych i finansowych oraz wydatków administracyjnych. Systemy nadzoru i kontroli w tych obszarach funkcjonują w pełni skutecznie, a wybrane operacje przykładowe zostały uznane za wolne od istotnych błędów.

W opinii na temat zarządzania dzielonego przeważają negatywne opinie Trybunału na temat legalności i prawidłowości operacji. Trybunał stwierdził, że obszary te w dalszym ciągu są w różnym stopniu obarczone istotnym poziomem błędu.

Poniższa tabela 1.1 przedstawia podsumowanie wyników DAS za 2007 r. w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń w podziale na rozdział

<u>Tabela 1.1</u> – Podsumowanie wyników DAS za 2007 r. w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń[3] zgodnie z interpretacją Komisji

	Szacowany poziom błędu
Dochody	Poniżej 2%
Rolnictwo i zasoby naturalne – EFRG*	Poniżej 2 %
Rolnictwo i zasoby naturalne – inne niż EFRG*	Ponad 5%
Spójność	Ponad 5 %
Badania naukowe, transport i energia	Między 2% a 5%
Działania zewnętrzne	Między 2 % a 5 %
Edukacja i obywatelstwo	Między 2 % a 5 %
Sprawy gospodarcze i finansowe	Poniżej 2 %
Administracja	Poniżej 2 %
EFR	Między 2% a 5%

*Podział zastosowany w rozdziale 5 sprawozdania rocznego Trybunału.

Wyższe poziomy błędów oszacowane przez Trybunał dotyczą spójności i rozwoju obszarów wiejskich. W odniesieniu do obszaru o najwyższym poziomie wydatków, jakim jest rolnictwo i zasoby naturalne, Trybunał ustalił, że transakcje leżące u podstaw wydatków deklarowanych w ramach tego obszaru polityki jako całości, są obarczone istotnym poziomem błędu. Trybunał stwierdził również, że systemy nadzoru i kontroli są częściowo skuteczne. W odniesieniu do wydatków w ramach EFRG, stanowiących 85% całkowitych wydatków na rolnictwo, poziom błędów kształtował się nieznacznie poniżej 2%, a większość błędów dotyczyła dziedziny rozwoju obszarów wiejskich. Ponadto, tak jak w 2006 r., Trybunał stwierdził, że Zintegrowany System Zarządzania i Kontroli (IACS) nadal skutecznie ogranicza ryzyko nieprawidłowych wydatków, jeśli jest właściwie stosowany i pod warunkiem

[3] Sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2007, wraz z odpowiedziami instytucji, Dz.U. C 286 z 10.11.2008, s. 29.

poprawności i wiarygodności danych wprowadzonych do systemu. W związku z powyższym Trybunał zalecił poprawę identyfikacji, rejestracji uprawnień do płatności i zarządzania nimi.

Zdaniem Trybunału najsilniej obarczony błędem jest obszar polityki spójności. Trybunał szacuje, że odsetek całkowitej kwoty zwrotów, które nie powinny były zostać wypłacone na rzecz projektów związanych z polityką spójności, wynosi co najmniej 11%. W roku 2007 Trybunał po raz pierwszy ocenił systemy nadzoru i kontroli (Komisji i państw członkowskich) w ramach polityki spójności jako częściowo skuteczne. Wszystkie operacje z tej dziedziny polityki skontrolowane przez Trybunał dotyczą okresu programowania 2000-2006. W 2007 r. Trybunał ponownie wykrył główne niedociągnięcia na pierwszym poziomie kontroli oraz w organach kontroli. Są one następujące[4]:

w przypadku instytucji zarządzających – niewystarczająca bieżąca kontrola, czy wydatki zostały faktycznie poniesione, niezdolność wykrycia zestawień poniesionych wydatków, niepopartych właściwymi dowodami oraz niezdolność wykrycia uchybień w procedurach przetargowych;

w przypadku instytucji płatniczych – niezdolność wykrycia sytuacji, w których instytucje zarządzające nie przeprowadziły odpowiednich kontroli bieżących;

w przypadku organów kontroli – niezdolność przeprowadzenia kontroli wystarczających do uzyskania pewności co do skutecznego funkcjonowania systemów kontroli.

Trybunał przytoczył skomplikowane lub nieprecyzyjne wymogi prawne jako czynniki mające poważny wpływ na legalność i prawidłowość operacji w ramach rozwoju obszarów wielskich i spójności.

Wydatki w obszarze edukacji i obywatelstwa są zarządzane częściowo w ramach zarządzania dzielonego. Trybunał stwierdził, że płatności leżące u podstaw rozliczeń w tym obszarze polityki są obarczone istotnym poziomem błędu. Systemy nadzoru i kontroli zostały również uznane za częściowo skuteczne.

4. DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z BŁĘDAMI

W swoim piśmie Komisja w należyty sposób powiadomiła każde państwo członkowskie o błędach wykrytych w wyniku kontroli Trybunału przeprowadzonych w poszczególnych krajach. Każde państwo członkowskie zostało następnie wezwane do udzielenia szczegółowych informacji na temat działań podjętych w celu naprawy błędów, jak również harmonogramów, koncepcji i spodziewanych rezultatów tych działań. Większość państw członkowskich udzieliło Komisji wymaganych odpowiedzi w dopuszczalnym terminie. Ponadto zasadniczo jakość odpowiedzi była dobra, a niektóre państwa nadesłały bardzo szczegółowe informacje na temat działań podjętych w związku z wynikami kontroli. Komisja będzie monitorować

[4] Sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2007, wraz z odpowiedziami instytucji, Dz.U. C 286 z 10.11.2008, s. 150.

podejmowane działania w ramach rutynowych działań następczych związanych ze sprawozdaniami Trybunału.

Definicja błędów i sposób postępowania z nimi

Zdaniem ETO „błędy mogą dotyczyć warunków płatności" lub „innych kryteriów zgodności". Trybunał klasyfikuje błędy jako „kwantyfikowalne" lub „niekwantyfikowalne"[5]. Jedynie błędy kwantyfikowalne są uwzględniane przy ustalaniu finansowego wpływu błędów dla całej populacji podlegającej kontroli oraz ogólnego poziomu błędów, który ma zostać opublikowany.

Państwa członkowskie odpowiadają za ponad 90% całkowitej liczby kwantyfikowalnych błędów w obszarze zarządzania dzielonego (100% w obszarze polityki spójności). Wszystkie państwa członkowskie udzieliły przynajmniej częściowych odpowiedzi w odniesieniu do wszystkich błędów kwantyfikowalnych o poziomie błędu wynoszącym 100%. W każdym przypadku państwa zaznaczyły, czy błąd został uznany, czy też odrzucony oraz jakie podjęto działania. Kilka państw członkowskich (Republika Czeska, Niemcy, Irlandia, Hiszpania, Grecja oraz Zjednoczone Królestwo) zgodziły się z większością błędów wykrytych przez Trybunał. W odpowiedziach dotyczących działań podjętych w związku z wykryciem kwantyfikowalnych błędów, 15 z 17 zainteresowanych państw członkowskich udzieliło informacji na temat podjętych działań i przewidywanych skutków. Niektóre państwa członkowskie podkreśliły fakt, że wszczęto lub przeprowadzono już procedury odzyskiwania płatności i podały odzyskane kwoty. W jednym państwie członkowskim (Grecji) we wszystkich przypadkach uznanych błędów wkład Wspólnoty został zredukowany do zera.

5. DZIAŁANIA PODJĘTE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE POD KĄTEM ZARADZENIA NIEDOCIĄGNIĘCIOM W OBSZARACH SPÓJNOŚCI I ROLNICTWA/ZASOBÓW NATURALNYCH

Kwestionariusz wysłany do państw członkowskich zawierał jedno pytanie na temat rozdziału „Rolnictwo i zasoby naturalne" oparte na usprawnieniach SPJ. W sprawozdaniu za 2007 r. Trybunał wyraził wątpliwość odnośnie do wiarygodności płatności dokonywanych w ramach SPJ. W opinii Trybunału wśród najpilniejszych kwestii wymagających działania należy wskazać uprawnienia, informacje o działkach oraz objaśnienie i uproszczenie zasad, na których opierają się poszczególne działania, w szczególności wykorzystanie rezerwy krajowej. Niemal wszystkie państwa członkowskie udzieliły odpowiedzi na to pytanie i zaznaczyły, że wprowadzono szereg usprawnień. Kilka nowych państw członkowskich oświadczyło, że nie stosuje obecnie SPJ. Jednak te państwa, w których taki system funkcjonuje, zaznaczyły, że były ostatnio poddawane kontroli przez właściwy organ krajowy i uzyskały stosowną akceptację. Wszystkie kwestie wymienione przez Trybunał zostały wzięte pod uwagę. Kilka państw członkowskich, które stosują już system, oświadczyło, że nieustannie wprowadzane są ulepszenia, w szczególności w

[5] Sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2007, wraz z odpowiedziami instytucji, Dz.U. C 286 z 10.11.2008, s. 28.

obszarze ortofotografii i uprawnień. Ponadto w kilku przypadkach aktualizuje się i przebudowuje bazy danych.

Cztery pytania dotyczące obszaru spójności odnosiły się do poziomów zatrudnienia i przeszkolenia pracowników w instytucjach zarządzających i instytucjach płatniczych. Większość państw członkowskich odpowiedziało na pytanie o liczbę nowych pracowników przyjętych do pracy w instytucjach zarządzających i instytucjach płatniczych w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Nowi pracownicy zostali zatrudnieni w związku z restrukturyzacją, a w niektórych przypadkach w związku z zamknięciem okresu programowania 2000-2006 oraz do pracy nad programami w nowym okresie programowania 2007-2013. Zasadniczo wysoka liczba nowo zatrudnionych pracowników była charakterystyczna szczególnie dla nowych państw – w przypadku Bułgarii sięgnęła 88%.

Ponad 70% państw członkowskich odpowiedziało twierdząco na pytanie, czy pracownicy zarówno instytucji zarządzających, jak i płatniczych, zostali w ciągu ostatnich 12 miesięcy przeszkoleni w zakresie zarządzania finansami i kontroli. Większość państw dysponowała danymi statystycznymi dotyczącymi liczby przeszkolonych pracowników, niektóre państwa podkreślały fakt, że bieżące szkolenia w zakresie zarządzania finansami i kontroli, zarządzania programami i umowami w formie seminariów, sesji informacyjnych i konferencji stanowiły standardowe elementy programów szkoleniowych. Szkolenia wprowadzające (w jednym przypadku trwające do trzech dni) oraz zestawy dokumentów ułatwiających rozpoczęcie pracy stanowiły integralny element większości pakietów szkoleniowych w państwach członkowskich. Zestawy dokumentów dla nowych pracowników były dostępne w 80% państw członkowskich. Zestawy te zawierały zwykle kilka podstawowych dokumentów, m.in. listy kontrolne, wytyczne i podręczniki opisujące procedury działania. Kilka państw członkowskich oświadczyło, że instytucje zarządzające i instytucje płatnicze posiadają strony internetowe oraz że wykorzystanie intranetu do rozpowszechniania informacji jest powszechną praktyką. W kilku przypadkach dokumentacja dotycząca zamówień publicznych nie była łatwo dostępna, a Litwa oświadczyła, że w tej dziedzinie potrzebne jest większe wsparcie Komisji. Zgodnie z obserwacjami ETO trudności związane z zamówieniami publicznymi oraz wynikające z nich problemy dotyczące procedur przetargowych prowadziły do jednych z najczęstszych błędów.

Pytanie 6 opierało się na spostrzeżeniach Trybunału dotyczących organów kontroli[6]. Celem tego pytania było ustalenie przyczyn niezdolności organów kontroli do przeprowadzenia skutecznych kontroli. Niemal wszystkie państwa członkowskie zinterpretowały termin „organ kontroli" jako krajowy najwyższy organ kontroli oraz oświadczyły, że instytucja ta jest niezależna, a jakość jej pracy jest bardzo wysoka. Trybunał jednak miał na myśli inne organy kontroli pełniące funkcje kontrolne w związku z zarządzaniem projektami i kontrolą nad nimi zgodnie z pkt. 6.29 sprawozdania rocznego ETO. W związku z powyższym wykorzystanie odpowiedzi państw członkowskich nie jest możliwe.

Pytanie 7. koncentrowało się na ogólnym zmniejszeniu liczby błędów wykrytych w każdym z państw w roku ubiegłym. Większość państw członkowskich nie była w

[6] Zob. przypis 4 powyżej.

stanie dokonać porównania, ponieważ ETO nie przeprowadzał kontroli w danym państwie przez dwa kolejne lata. Jednak cztery państwa – Węgry, Zjednoczone Królestwo (Szkocja), Polska i Hiszpania – zauważyły ogólny spadek liczby błędów w porównaniu z kontrolami z lat wcześniejszych.

Tabela 1.2 przedstawia zestawienie łącznej liczby odpowiedzi na kwestionariusz, wraz z danymi dotyczącymi wzrostu liczby pracowników, szkoleń pracowników oraz zestawów dokumentów ułatwiających rozpoczęcie pracy, dostępnych w państwach członkowskich .

Tabela 1.2

Pytanie	**Całkowita liczba odpowiedzi:**	**Całkowita liczba nieudzielonych odpowiedzi:**
1) Rolnictwo	24	3
2) Wzrost liczby pracowników w instytucjach zarządzających i płatniczych	25	2
Wzrost liczby pracowników w % (jeżeli dostarczono dane)		
5-24%	4	
25-49%	8	
50-100%	5	
3) Szkolenia w instytucjach zarządzających	24	3
% przeszkolonych pracowników (jeżeli dostarczono dane)		
5-24%	3	
25-49%	5	
50-100%	5	
4) Szkolenia w instytucjach płatniczych	24	3
% przeszkolonych pracowników (jeżeli dostarczono dane)		
5-24%	1	
25-49%	2	
50-100%	9	

5) Zawartość zestawu dokumentów	22		**5**
	tak	**nie**	**brak odpowiedzi**
Listy kontrolne	20	2	5
Wskazówki dotyczące strategii kontroli	17	5	5
Wskazówki dotyczące raportowania ustaleń kontrolnych i wskaźników błędów	20	2	5
Zbiór zasad kwalifikowalności w celu weryfikacji wniosków	19	3	5
Zasady dotyczące zamówień publicznych	19	3	5
Zasady płatności końcowych oraz wymaganych kontroli	20	2	5
Konsekwencje nieprawidłowości	19	3	5
Inne podręczniki opisujące procedury działania	19	3	5
6) Organy kontrolne	23		4
7) Zmniejszenie liczby błędów	23		4
8) Rozmowy trójstronne	24		3

6. POMOC PAŃSTWOM CZŁONKOWSKIM W POPRAWIE ZARZĄDZANIA PROJEKTAMI FINANSOWANYMI PRZEZ UE

Aby ustalić, w jaki sposób Komisja mogłaby w dalszym ciągu przyczyniać się do poprawy zarządzania przez państwa członkowskie projektami finansowanymi przez UE, w kwestionariuszu zawarto dwa pytania ogólne.

Pierwsze pytanie dotyczyło rozmów trójstronnych prowadzonych między ETO, niektórymi państwami członkowskimi oraz Komisją przed spotkaniami w ramach procedury kontradyktoryjności w lipcu 2008 r. Spotkania odbyły się w celu omówienia błędów wykrytych przez Trybunał w odniesieniu do programów i projektów, co miało stanowić podstawę spotkań w ramach procedury

kontradyktoryjności. Pytanie dotyczyło przydatności rozmów w opinii państw członkowskich. W drugim pytaniu poproszono o wskazanie sposobu, w jaki Komisja mogłaby udoskonalić swoją funkcję nadzorczą w ramach zarządzania dzielonego.

Spotkania trójstronne

Sześć państw członkowskich oświadczyło, że brało udział w rozmowach trójstronnych. Z odpowiedzi wynikało, że wprawdzie wyniki rozmów nie zawsze całkowicie satysfakcjonowały zainteresowane państwa członkowskie, ale panowało ogólne zadowolenie z inicjatywy, a Irlandia, Grecja, Słowacja i Republika Czeska uznały spotkania za bardzo pożyteczne. W szczególności Irlandia oświadczyła, że *ta procedura i doświadczenie były niezwykle pomocne zarówno dla instytucji zarządzającej, jak i dla państwa członkowskiego* ze względu na:

zrozumienie procesów i procedur ETO,

uwzględnienie kontroli ETO w kontrolach krajowych,

bezpośrednia komunikacja doprowadziła do porozumienia w znacznie większej liczbie kwestii niż byłoby to możliwe w przypadku komunikacji pisemnej.

Przyczyny ujęcia niektórych kwestii w sprawozdaniu zostały w pełni wyjaśnione przez ETO oraz przyjęte do wiadomości i uznane przez państwo członkowskie.

Umożliwiło to rozwiązanie wszelkich kwestii wymagających wyjaśnienia oraz terminowe i sprawne sporządzenie sprawozdania.

Poprawa nadzoru Komisji

Państwa członkowskie zasadniczo stwierdzały, że są zadowolone ze sposobu wypełniania funkcji nadzorczej przez Komisję, dwa państwa wspomniały o paktach zaufania zawartych z Komisją w ramach funduszy regionalnych i Funduszu Spójności. Ponadto państwa członkowskie z zadowoleniem powitały fakt wzmocnienia funkcji nadzorczej Komisji przez wydanie wytycznych w okresie programowania 2007-2013. Z drugiej strony, nieco ponad połowa państw członkowskich, a przede wszystkim nowe państwa członkowskie, stwierdziły, że Komisja mogłaby udoskonalić swoją funkcję nadzorczą. Wśród obszarów, w których pożądana byłaby poprawa, wymieniano:

- **Zasady i przepisy**: zapewnianie wytycznych, **najlepszych praktyk** i szkoleń dla instytucji zarządzających i płatniczych; **uproszczenie** zasad i przepisów w celu promowania sprawniejszej realizacji projektów.

- **Monitorowanie**: udoskonalenie funkcji nadzorczej Komisji poprzez zapewnienie większej ilości informacji na temat metodologii stosowanej w trakcie misji inspekcyjnych przeprowadzanych przez Komisję.

- **Zamówienia publiczne**: lepszy nadzór w obszarze zamówień publicznych oraz szkolenia w zakresie prawa wspólnotowego; wytyczne w zakresie zamówień publicznych.

7. WNIOSKI

- Komisja jest zasadniczo usatysfakcjonowana jakością odpowiedzi na kwestionariusz otrzymanych od państw członkowskich oraz faktem dotrzymania krótkiego terminu przez większość z nich. Dodatkowo niektóre państwa członkowskie dostarczyły obszerną dokumentację dotyczącą podjętych środków naprawczych.

- Państwa członkowskie wskazały na poprawę wyników kontroli w ramach DAS za rok 2007, po której Trybunał po raz pierwszy wydał opinię bez zastrzeżeń na temat wiarygodności rozliczeń. W obszarze zarządzania dzielonego państwa członkowskie w dalszym ciągu podejmują starania zmierzające do udoskonalenia swoich systemów i ograniczenia liczby błędów. Odpowiedzi na kwestionariusz wykazały ogólnie pozytywne nastawienie, poprawę liczebności kadr, duży wzrost liczby pracowników oraz szkoleń dla pracowników instytucji zarządzających i płatniczych. Błędy wykryte przez Trybunał zostały często uznane przez państwa członkowskie, a w wielu przypadkach podjęto już działania. Będą one przedmiotem działań następczych Komisji.

- Państwa członkowskie co do zasady zaznaczały, że są zadowolone ze sposobu wykonywania funkcji nadzorczej przez Komisję. Nadmieniały potrzebę uproszczenia zasad i przepisów. Ponadto pojawiły się wnioski do Komisji o udoskonalenie i dalszy rozwój wytycznych oraz udzielanej pomocy. Państwa członkowskie zwracają się do Komisji i Trybunału o udzielenie wyjaśnień, w szczególności w odniesieniu do najlepszych praktyk.